ה"ג **דאמר רבי יונה אמר קרא אם העלה עולותיך ושם תעשה.** איתקש שאר עשיות להעלאה מה העלאה לא ענש אלא אם כן הזהיר אף שחיטה לא ענש אלא א"כ הזהיר: **אשכחן מוקטרי בפנים** [מז] **שהענן נחוש.** שחוטי פנים שהיו עומדים להקטירן בפנים והעלו [יז] בחוץ חייב כדכתיב בהעלאה (ויקרא יז) ואל פתח אהל מועד לא יביאנו ברצוין להבילן לפנים ולהעלותן הכתוב מדבר: **מוקטרי חוץ.** שחוטי חוץ שעומדין ליקטר בחוץ ולא בפנים: **ואליהם תאמר.** זהו תחילת פרשת העלאה וסמוכה לפרשת שחוטי חוץ על הראשונים [יח] דמשתעי בשחוטי חוץ [יט] שאמר שאם העלו בחוץ חייב ועליהם קרינן: **ואליהם תאמר.** לשון קושיא הוא: ה"ג **אלא דתנא דבי ר' ישמעאל ואליהם תאמר לערב פרשיות.** וי"ו מוסיף על ענין ראשון ומערב הפרשיות לומר שאף שחוטי חוץ שהענן בחוץ חייב: **ל"ו בריתות בשורה.** וקתשיב התם המעלה בחוץ [כ] והוינן בה מנייגא למה לי ואמר רבי יוחנן שאם עשאן כולן בהעלם אחד חייב על כל אחת ואחת הא תרתי גינהו לחיובא המעלה איברי פנים והמעלה איברי חוץ דכיון דגמרת להו בהיקשא או בגזירה שוה הוה ליה כל חד וחד גוף עבירה וחייב על כל אחת ואחת אפילו בהעלם אחד ומיתני שלשים ושבע [כא] והא ליכא לשנויי שם העלאה קתני כי היכי דקא חשיב המחלל את השבת [כא] והעובד עבודת כוכבים בחדא ואע"ג דטובא חיובי איכא דהכי [כב] שנינו בברייתות [כג] ואקשינן עלה [כד] שבת ועבודת כוכבים [כג] [ומשני] תנא חילוקין שלהן במקומן דתנן במסכת שבת (דף עג.) אבות מלאכות ארבעים חסר אחת ולעבודת כוכבים תנינא בסנהדרין (דף ס:) אחד העובד ואחד הזובח ואחד המקטר ואחד המנסך אבל [כה] הכא לא תנא בהדיא המעלה איברי פנים והמעלה איברי חוץ ואף על גב דאיכא למשמע מפלוגתא דרבי יוסי הגלילי ורבנן בהדיא מייתא לא תנייהי בתרתי: **דתנן.** לקמן במתניתין (דף קי.) הזורק [מקלת] דמים בחוץ שלא נתן ארבע מתנות אלא מתנה אחת חייב דהויא זריקה בפנים דכוותיה דתנן (לעיל דף לו:) כל הניתנין על מזבח החילון שנתנן במתנה אחת כיפר: **מנלן.** דאיחייב אזריקת דם בחוץ הא שחיטה והעלאה הוא דכתיבן: **דם יחשב דם שפך לרבות את הזורק.** והאי קראי [כה] בשחוטי חוץ כתיבי: **או זבח.** כתיב גבי העלאה או לרבות את הזורק: **לחלק.** דלא תימא עד דמסיק עולה ושלמים: **לא יביאנו.** משמע חד: **ואינו חייב על החסר.** לקמן [קח:] פליגי בה איכא למאן דאמר על אבר חסר ואיכא למאן דאמר על בהמה חסירה עד שיעלה כל הבהמה ואיכא למאן דאמר על הקטרה חסירה כגון פחות מכזית: **אופו.** שלם משמע: **חד למוקטרי פנים הוי.** דאי כתב חד הוה אמינא הני מילי מוקטרי חוץ אבל מוקטרי פנים מיחייב דהא מהדרינן פוקעין [כו] דחסרו אלמא הקטרה היא: **והא תניא.** בגיחותא: **ור"ע סבר מוקטרי פנים.** שחוטי פנים שחסרו כגון פקעו מעל האור והעלן בחוץ חייב דהא מהדרינן פוקעין: **ור' ישמעאל נפקא ליה מאו אשר ישחט.** אע"ג דאילטריך מחוץ למתנה כדלקמן [ע"ב] אפילו הכי אשר ישחט יתירא הוא דמצי למיכתב אל [כז] מחוץ למתנה אייתר ליה אשר ישחט לרבות שחיטת העוף: **הכא מיבעיא ליה** [כח] **השוחט העוף חייב ואינו חייב על המולק.** והילכך איצטריכו תרוייהו דאי כתיב אשר ישחט לרבות שחיטת העוף הוה אמינא כל שכן מליקה שהיא דרך הכשירו בפנים להכי כתיב דם שפך [כח] לרבות את העוף והדר כתיב אשר ישחט למעוטי מולק: **אין לי אלא שוחט בהמה.** דכתיב [ויקרא יז] אשר ישחט שור או כשב: **ומה שחיטה שאין.** זה דרך הכשירו של עוף בפנים חייב בחוץ מליקה לא כ"ש: **פ"ל זה הדבר.** אשר לזה וגו' וסמיך ליה אשר ישחט שחיטה ולא מליקה: **לגזירה שוה.** מפורשת בית נוחלין (ב"ב דף קכ:) ובנדרים בפרק [כט] בתרא (דף עח.): **הקומץ.** מנחה בחוץ ולא הקטיר פטור: **מנא ליה.** דפטור: ופרכינן **מהי תיתי לחיובא.** דאילטריך קרא למיפטריה: **מה נשחיטה שכן פוסלת בפסח שנשחטו שלא לאוכלין.** כגון לחולה וזקן שאין יכול לאכול כזית דכתיב (שמות יב) איש לפי אכלו תכוסו תאמר בקומץ מנחה דלא שייך [ל] פסול שלא לאוכליו ובקבלה נמי אפילו בפסח לא מיפסלא דכתמרן בפרק תמיד נשחט (פסחים דף סא.) רבי אומר לשון סורסי הוא זה כאדם שאומר לא [לא] כוס לי טלה זה דנשחיטה לחודה הוא דפסלה מחשבת אוכלין: **תיתי מזריקה.** דלא פסלה שלא לשם אוכלין בפסח ומחייב עלה בחוץ וה"ה לקמילה וקבלה: **שכן זר חייב עליה מיתה.** מה שאין כן בקמילה וקבלה דנעינן עבודה תמה ולא עבודה שיש אחריה עבודה כדאמרינן פרק בראשונה בסדר יומא (דף כד.) והני תרוייהו יש אחריהן עבודה: תיתי

רבא אמר כדרבי יונה דאמר רבי יונה [א] [ז]**א**תיא [1]שם שם מה להלן לא ענש אלא א"כ הזהיר אף כאן לא ענש אלא אם כן הזהיר אשכחן מוקטרי פנים שהעלן לחוץ [ב] מוקטרי חוץ שהעלן לחוץ מנין אמר רב כהנא אמר קרא [2]ואליהם תאמר [ג]על הסמוכין [ד] תאמר מתקיף לה רבא [ה] מי כתיב ועליהם ואליהם כתיב [ה] אלא כדתנא דבי ר' ישמעאל ואליהם תאמר לערב פרשיות ר' [ו] יוחנן אמר אתיא הבאה הבאה מה להלן מוקטרי [ז] חוץ אף כאן מוקטרי חוץ מתקיף לה רב ביבי [ח] הא דתנן [ט] שלשים ושש כריתות בתורה תלתין ושב הויין דאיכא המעלה והמעלה קשיא והדתנן [מ] [ז] [ב] הזורק מקצת דמים בחוץ חייב מנלן נפקא ליה מדתניא [ט] [3]דם יחשב [י] [ג]לרבות הזורק דברי רבי ישמעאל ר"ע אומר [2]או זבח לרבות את הזורק ורבי ישמעאל האי או זבח מאי עביד ליה לחלק ור' עקיבא לחלק מנא ליה נפקא ליה [4]מלא יביאנו ורבי ישמעאל ההוא מיבעי ליה [יא]דעל השלם הוא חייב ואינו חייב על החסר ורבי עקיבא נפקא ליה [4]מלעשות אותו ור' ישמעאל חד למוקטרי פנים שחסרו והעלו [יא] בחוץ וחד למוקטרי חוץ שחסרו והעלו בחוץ והא תניא רבי ישמעאל אומר יכול מוקטרי פנים שחסרו והעלו בחוץ [יב] חייב [יג]ת"ל לעשות אותו על השלם חייב ואינו חייב על החסר ורבי עקיבא [יג] מוקטרי פנים שחסרו והעלו בחוץ חייב ורבי עקיבא האי דם יחשב מאי עביד ליה [יד]לרבות שחיטת העוף ורבי ישמעאל נפקא ליה [5]מאו אשר ישחט ורבי עקיבא אמר לך ההוא מיבעי ליה על השוחט הוא חייב [יד]ולא על המולק ור' ישמעאל נפקא ליה [6]מזה הדבר דתניא [יד] אשר ישחט אין לי אלא שוחט בהמה שחט עוף מנ"ל ת"ל או אשר ישחט יכול [יד] אף המולק ודין הוא מה שחיטה דאין דרך הכשירה בפנים חייב מליקה שדרך הכשירה בפנים אינו דין שהוא חייב ת"ל [6]זה הדבר ורבי עקיבא אמר לך ההוא מיבעי ליה [טו]לגזירה שוה והא דתנן [טו] [ח]הקומץ והמקבל דמים בחוץ פטור מנלן ומהיכא תיתי דחייב תיתי משחיטה [ט]מה לשחיטה [מ]שכן נפסלת [מו] שלא לאוכלין בפסח תיתי מזריקה מה לזריקה שכן זר חייב עליה מיתה

ה"ג [לב] **דאמר רבי יונה.** בפ"ק דכריתות (דף ג.): מהיקשא יליף: **הני תלתין ושב הויין דאיכא המעלה והמעלה.** דכיון דגמרת להו בהיקשא או בגזירה שוה הוה ליה כל חד וחד גוף עבירה וחייב על כל אחת ואחת אפי' בהעלאה [לג] אחת והשוחט ומעלה נמי דקתני התם בתרתי לא ידעינן בהו תרתי לאוי אלא בג"ש. וע' תו"ס הני: **כא]** השבת בחדא והעובד כל"ל (*ש"מ): **כב]** בכ"י דהכי אקשינן לה בכריתות ומשנינן עלה שבת תנא חילוקין (כ"י): **כג]** בש"מ ל"ג תיבות ועבודת כוכבים ומשני. ולא המי' שנמק"ק כריתות ג' ע"ב בד"ה שבת ועבודת כוכבים: **כד]** אבל הני לא תנא הכא בהדיא כל"ל (*ש"מ, וכ"ה בתוס'): **כה]** והאי קרא בפרשת שחוטי חוץ כתיב (כתה"י, וכנ"ז בד"ו וש"מ): **כו]** או מחוץ כל"ל (*ש"מ, רש"ש): **כז]** על השוחט חייב כו' כל"ל (*ש"מ): **כח]** בל"ק הגיה כל"ל דם יחשב. אבל עי' מ"ש לעיל אות י: **כט]** ל"ל בפ' נערה (הגרי"ב): **ל]** שייך ביה פסול (כתה"י וש"מ): **לא]** שאומר **לחבירו** כוס (כתה"י וש"מ): **לב]** נ"א ה"ג דאמר ר' יונה אמר קרא שם תעלה ושם תעשה איתקש שאר עשיות להעלאה כך גריס בקונטרס וי"ס שכתוב בהן אתיא שם

ה א מיי' פרק יח מהלכות מעה"ק הלכה ד:
ו ב מיי' שם הלכה יג:
ג מיי' פי"ט שם הלכה ג:
ז ד מיי' שם הלכה יא:
ח ה מיי' שם הלכה ט:
ט ו ז מיי' פי"ח שם הלכה יח:
י ח מיי' פי"ט שם הלכה ו:
יא ט מיי' פ"ג מהלכות קרבן פסח הלכה ג:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ל"ו כריתות וכו' ושבת וש"ז תנא. נ"ב זהו תירוץ של רש"י: (ב) שם ד"ה אל למוקטרי וכו' פוקעין שנפקעו מעל מזבח דתסרו:

שינויי נוסחאות

א] נ"א דאמר ר' יונה שם תעלה שם תעשה מקיש עשייה לעלייה מה עלייה ענש והזהיר אף עשייה ענש והזהיר (כ"י צ). ועי' רש"י. ועי' לקמן אות לב: **ב]** ל"ל בחוץ. וכן בסמוך (ש"מ, כתה"י): **ג]** ל"ל הראשונים. **ותיבת הסמוכין** נמחק (ש"מ, כתה"י). וכ"ה ברש"י **ותיבות** על הראשונים הוא תחלת דיבור (דק"ס): **ד]** ל"ל **רבה** (כתה"י וש"מ). בכי"ל כלפניו: **ה]** נ"א נוסף **ואליהם קרינן** (כי"צ וש"מ): **ו]** בילקוט רמז תקפ"ב פרשת אחרי מות השמיט תתיבת ר' יוחנן עד מה להלן ושם הגי' מה להלן בשחוטי חוץ אף כאן בשחוטי חוץ. ועי' רש"ק וק"ק (גליון). ובדק"ס כ' שבילקוט נשמט בשגגה: **ז]** בכתה"י בשחוטי. וכן בסמוך: **ח]** בכתה"י וש"מ רב ביבי בר אביי: **ט]** בכתה"י והא דתנן: **י]** נ"א יחשב לאיש ההוא דם שפך **לרבות** (כי"מ, פרי"ד, וכ"ה בסנהדרין). ועי' רש"י ד"ה דם וד"ה ההוא מיבעיא ובע"ב ד"ה שחט. ועי' גם בתוספ רש"י דעיקר הדרשא הוא מדם שפך. וכ"פ רש"י בתומים ויקרא יז ד. וכ"כ מ"ג, רש"ש, יד דוד והגר"ז וזלקף ע"ש: **יא]** ל"ל והעלן וכן להלן בכל הענין (ש"מ, כתה"י): **יב]** יהא חייב כל"ל (ש"מ, כתה"י): **יג]** ור"ע סבר מוקטרי כל"ל (ש"מ, כתה"י). בכ"ש מגיה בכל הסוגיות מקוטרי: **יד]** יכול שאני מרבה אף כל"ל (ש"מ, כתה"י): **טו]** ל"ל פוסלת (ש"מ). וכ"ה הב"ח לעיל ד' ע"ש: **טז]** ל"ל **פנים** (*ש"מ): **יח]** ולאם אות ג': **יט]** תאמר שאם העלן בחוץ חייב כל"ל וסכ"ד ומה"ד ואליהם כתיב ואליהם קרינן לשון כו' (כתה"י ושמכ"י). ולאם אות ה: **כ]** בכ"ש וכי"ב טוסף כאן דהא השוחט והמעלה דקתני התם בתרתי לא ידעינן בהו תרי לאוי אלא בג"ש. וע' תו"ס הני: **כא]** השבת בחדא והעובד כל"ל (*ש"מ): **כב]** בכי"ל דהכי אקשינן לה בכריתות ומשנינן עלה שבת תנא חילוקין (כ"י): **כג]** בש"מ ל"ג תיבות ועבודת כוכבים ומשני. ולאם המי' שטמ"ק כריתות ג' ע"ב בד"ה שבת ועבודת כוכבים: **כד]** אבל הני לא תנא הכא בהדיא כל"ל (*ש"מ, וכ"ה בתוס'): **כה]** והאי קרא בפרשת שחוטי חוץ כתיב (כתה"י, וכנ"ז בד"ו וש"מ): **כו]** או מחוץ כל"ל (*ש"מ, רש"ש): **כז]** על השוחט חייב כו' כל"ל (*ש"מ): **כח]** בל"ק הגיה כל"ל דם יחשב. אבל עי' מ"ש לעיל אות י: **כט]** ל"ל בפ' נערה (הגרי"ב): **ל]** שייך ביה פסול (כתה"י וש"מ): **לא]** שאומר **לחבירו** כוס (כתה"י וש"מ): **לב]** נ"א ה"ג דאמר ר' יונה אמר קרא שם תעלה ושם תעשה איתקש שאר עשיות להעלאה כך גריס בקונטרס וי"ס שכתוב בהן אתיא שם

תורה אור השלם

1. כִּי אִם בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה בְּאַחַד שְׁבָטֶיךָ שָׁם תַּעֲלֶה עֹלֹתֶיךָ וְשָׁם תַּעֲשֶׂה כֹּל אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּךָּ׃ דברים יב, יד
2. וְאֲלֵהֶם תֹּאמַר אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן הַגֵּר אֲשֶׁר יָגוּר בְּתוֹכֶם אֲשֶׁר יַעֲלֶה עֹלָה אוֹ זָבַח׃ ויקרא יז, ח
3. וְאֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא הֱבִיאוֹ לְהַקְרִיב קָרְבָּן לַיהוָה לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה דָּם יֶחְשַׁב לָאִישׁ הַהוּא דָּם שָׁפָךְ וְנִכְרַת הָאִישׁ הַהוּא מֵעַמּוֹ׃ ויקרא יז, ד
4. וְאֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא יְבִיאֻנוּ לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ לַיהוָה וְנִכְרַת הָאִישׁ הַהוּא מֵעַמָּיו׃ ויקרא יז, ט
5. אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִשְׁחַט שׁוֹר אוֹ כֶשֶׂב אוֹ עֵז בַּמַּחֲנֶה אוֹ אֲשֶׁר יִשְׁחַט מִחוּץ לַמַّחֲנֶה׃ ויקרא יז, ג
6. דִּבֶּר אֶל אַהֲרֹן וְאֶל בָּנָיו וְאֶל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר׃ ויקרא יז, ב

גליון הש"ס

[תוס' ד"ה מאי וכו' תימה דהך סוגיא וכו'. עי' בב"ק דף נד ע"א בתוס' ד"ה לו מבעי וכו']:

מוסף רש"י

הזורק מקצת דמים. כגון מתנה אחת, ופעולו מתנות הפעמיות שכל מתנותיהן מעכבות: **חייב.** לרבנן דלא בעו כולו מתיר, וכיי אלעזר נמי מודה בה כדאמרינן לקמן (לקמן קי.) **דם יחשב** לרבות הזורק. דם קדשים בחוץ שהוא בכרת, ומתרבי מדם שפך וכפרשת שחוטי חוץ כתיב (סנהדרין לד.): **לרבות שחיטת העוף.** על השחיטה בחוץ חייב כרת דאפילו השוחט עוף קדשים בחוץ כדרבקה לן בתורת כהנים וכזבחים מלו אשר ישחט, ואינו חייב על המליקה של עוף בחוץ דזה משמע בענין שיש אחריה עבודה אחרונה שבדם, ולא אבל אחריה עבודה כגון שחיטה וקבלה והולכה שיש אחריה זריקה, אבל זריקה עבודה אחרונה שבדם, וכן הקטרה בקומץ מנחה ובאברים ופדרים, וכן ניסוך היין בכל הסנה וכן המיס בחג (יומא כד.):

שיטה מקובצת

אתיא הבאה הבאה. פי' דכתיב בשחוטי חוץ לא הביאו וכתיב בהעלאה לא יביאנו מה להלן בשחוטי חוץ אף כאן בשחוטי חוץ (ב"ש).